

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund

Med lovforslaget overtager det grønlandske hjemmestyre pr. 1. januar 2009 den regelfastsættende myndighed for samt administrationen af den grønlandske gymnasiale uddannelse (GU) og de grønlandske uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen.

Overtagelsen sker med hjemmel i § 5, stk. 1, i hjemmestyreloven (lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre), hvorefter rigsmyndighederne efter forhandling med hjemmestyret ved lov kan bemyndige hjemmestyret til at overtage den regelfastsættende myndighed for samt administrationen af et sagsområde eller en del af et sagsområde, der er nævnt i bilaget til loven. Tilskud til således overtagne sagsområder fastsættes ved lov, jf. hjemmestyrelovens § 5, stk. 1. I bilaget er under pkt. 11 udtrykkeligt anført undervisning. Alle øvrige uddannelsesområder er tidligere blevet overført til det grønlandske hjemmestyre.

Reglerne om uddannelserne vil således fremover skulle fastsættes ved forordninger vedtaget af det grønlandske landsting, jf. hjemmestyrelovens § 5, stk. 2.

Grønlands gymnasiale Uddannelse (GU) er i dag reguleret ved regler fastsat af undervisningsministeren ved kongelig anordning nr. 108 af 17. februar 1992 om ikrafttræden for Grønland af lov om gymnasiet m.v. og af lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (Anordning om Grønlands gymnasiale Uddannelse). De grønlandske uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen er reguleret ved regler fastsat af undervisningsministeren i kongelig anordning nr. 787 af 20. juni 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om de erhvervsgymnasiale uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen (Anordning om Grønlands erhvervsgymnasiale uddannelser).

Det grønlandske hjemmestyre har over for Undervisningsministeriet fremsat ønske om at hjemtage de

gymnasiale uddannelser. Formålet med lovforslaget er at imødekomme det grønlandske ønske om at overtage området og skabe grundlag for, at de grønlandske gymnasiale uddannelser i højere grad end i dag kan udformes med udgangspunkt i grønlandske behov og grønlandsk kultur. Samtidig overføres ansvaret for uddannelsernes kvalitet til det grønlandske hjemmestyre, som allerede i dag afholder udgifterne til uddannelsernes drift, herunder til bygninger.

Det er regeringens opfattelse, at det er bedst stemmende med principperne for den grønlandske hjemmestyreordning, at loven indeholder så få bestemmelser som muligt, således at det overlades til Grønlands hjemmestyre at fastlægge uddannelsespolitikken i Grønland, men dog således at der er sammenlignelige muligheder og vilkår for elever i de grønlandske og danske gymnasiale uddannelser.

Det grønlandske hjemmestyre har oplyst, at hjemmestyret har til hensigt at gennemføre en reform af det gymnasiale område. Reformen planlægges gennemført med virkning fra skoleåret 2011/12. Efterfølgende er det tanken fortsat at udvikle uddannelserne, så de i stadig højere grad tilpasses grønlandske forudsætninger. Grønlands hjemmestyre forudsætter, at grundlaget for den eksisterende ligestilling mellem grønlandske og danske elever ved optagelsen i de videregående uddannelser i Danmark fastholdes.

Med udgangspunkt i lovforslaget skal der indgås en aftale mellem det grønlandske Departement for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke (KIIN) og Undervisningsministeriet. Aftalen skal sikre grundlaget for, at eleverne fra de grønlandske gymnasiale uddannelser efter den grønlandske reform fortsat er ligestillede med elever fra de danske gymnasiale uddannelser ved optagelsen i de videregående uddannelser i Danmark. Med aftalen kan Undervisningsministeriet også fremover og i fællesskab med KIIN stå inde for uddannelsernes reelle studiekompetence. Aftalen skal på rammeniveau omfatte forhold, der er af væsentlig betydning for sammenligneligheden mellem de grønlandske og de danske gymnasiale uddannelsers kvalitet, herunder det faglige niveau i centrale studiekom-